

Φορολογική - Αναπτυξιακή Μεταρρύθμιση N. 4646/2019

Με το νέο Ν. 4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201/12.12.2019) εισάγονται τροποποιήσεις στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων (Ν. 4172/2013), στο ΦΠΑ (Ν. 2859/2000), στις διατάξεις των ΕΛΠ (Ν. 4308/2014), στη φορολογία ακινήτων, στις διατάξεις για την επιβολή της εισφοράς του Ν. 128/75, στις διατάξεις για τη φορολόγηση εταιρειών επενδύσεων και στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013). Ο Ν. 4646/2019 εισάγει επίσης τροποποιήσεις στη φορολογία πλοίων, σύνοψη των οποίων περιλαμβάνεται σε ξεχωριστή ενημέρωση.

Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις έχουν ως ακολούθως:

A. Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων

Εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή για φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

- ▶ Νομοθετείται για πρώτη φορά η δυνατότητα των φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα να υπαχθούν σε καθεστώς εναλλακτικής φορολόγησης για το εισόδημά τους που προκύπτει στην αλλοδαπή με την προϋπόθεση ότι: i) το φυσικό πρόσωπο δεν ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για τα προηγούμενα 7 από τα 8 έτη πριν τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα και ii) αποδεικνύει ότι επενδύει ποσό τουλάχιστον € 500.000 σε ακίνητα ή επιχειρήσεις, ή κινητές αξίες ή μετοχές ή μερίδια σε νομικά πρόσωπα με έδρα την Ελλάδα είτε ο ίδιος ή συγγενικό του πρόσωπο είτε μέσω νομικών προσώπων στα οποία κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων.

- ▶ Προθεσμία για την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς αυτό ορίζεται η 31η Μαρτίου του εκάστοτε φορολογικού έτους.
- ▶ Εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση, προβλέπεται:
  - α) υποχρέωση καταβολής φόρου ποσού € 100.000 ανά φορολογικό έτος για τα εισοδήματα αλλοδαπής.
  - β) υποχρέωση του φυσικού προσώπου να δηλώνει και να φορολογείται στην Ελλάδα μόνον για τα εισοδήματα Ελληνικών πηγών.
  - γ) απαλλαγή του φυσικού προσώπου από φόρο κληρονομιάς ή δωρεάς για περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή.
  - δ) δυνατότητα υποβολής αίτησης του φυσικού προσώπου για επέκταση του υπόψη καθεστώτος σε συγγενικά του πρόσωπα με υποχρέωση καταβολής ποσού € 20.000 ανά φορολογικό έτος ανά συγγενικό πρόσωπο.
- ▶ Για τους φορολογουμένους που υπάγονται στο καθεστώς εναλλακτικής φορολόγησης προβλέπεται δυνατότητα κάλυψης τεκμηρίων μέσω εισαγωγής συναλλάγματος από το εξωτερικό, χωρίς υποχρέωση δικαιολόγησης της απόκτησής του.
- ▶ Ως ανώτατο χρονικό όριο υπαγωγής στο παραπάνω καθεστώς προβλέπεται η 15ετία από το πρώτο φορολογικό έτος για το οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση και μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή.

Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ως άνω διαδικασίας.

Η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει από 12.12.2019.

Νέα κλίμακα φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020

Η νέα κλίμακα ισχύει τόσο για εισοδήματα μισθωτών υπηρεσιών και συντάξεων, όσο και για εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Φορολογητέο εισόδημα (€)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος ανά κλιμάκιο εισοδήματος (€)	Συνολικό Φορολογητέο Εισόδημα	Συνολικός φόρος (€)
0 - 10.000	9	900	10.000	900
10.001 - 20.000	22	2.200	20.000	3.100
20.001 - 30.000	28	2.800	30.000	5.900
30.001 - 40.000	36	3.600	40.000	9.500
40.001 και άνω	44	-	-	-

Με τις εισαγόμενες τροποποιήσεις, προστίθεται νέα κλίμακα για εισοδήματα από 0 έως €10.000 με συντελεστή 9%, η κλίμακα για εισοδήματα από €10.000 έως €20.000 παραμένει στο 22%, ενώ στις ανώτερες κλίμακες οι συντελεστές μειώνονται κατά 1%.

Νέοι κανόνες υπολογισμού του ποσού μείωσης φόρου εισοδήματος για εισοδήματα από μισθωτή εργασία- συντάξεις που αποκτώνται από 01.01.2020 - συνάρτηση με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων του φορολογουμένου

Εισάγονται νέοι κανόνες στον τρόπο υπολογισμού της μείωσης του φόρου εισοδήματος που προκύπτει στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Το ποσό της μείωσης εξαρτάται αφενός από την ύπαρξη και τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων του φορολογουμένου και αφετέρου από το αν το εισόδημα υπερβαίνει τις €12.000.

Επέκταση υποχρέωσης διενέργειας δαπανών με χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής - για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020

- ▶ Η υποχρέωση για διενέργεια δαπανών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής επεκτείνεται (πέρα από τους δικαιούχους εισοδημάτων από μισθωτή εργασία - συντάξεις) και στους δικαιούχους εισοδημάτων α) από επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και β) από ακίνητη περιουσία.

- ▶ Καθιερώνεται υποχρέωση των παραπάνω για διενέργεια δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής σε ποσοστό 30% του πραγματικού εισοδήματός τους ανά φορολογικό έτος . Ως ανώτατο όριο δαπανών καθορίζεται το ποσό των €20.000.
- ▶ Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί το απαιτούμενο ποσό των δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, τότε επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος με συντελεστή 22% επί της διαφοράς.

Τροποποίηση διατάξεων που αφορούν τις παροχές σε είδος (εταιρικά οχήματα, δάνεια, stock options) από 01.01.2020

- ▶ Αποσαφηνίζεται ότι η παροχή σε είδος προσμετράται στο εισόδημα αυτού που τη λαμβάνει (εργαζομένου ή εταίρου ή μετόχου ή συγγενικού τους προσώπου), κατά το τμήμα της που υπερβαίνει σε αξία τα € 300 ετησίως (το οποίο λειτουργεί ως αφορολόγητο όριο).
- ▶ Προσδιορίζεται πλέον η αξία της παροχής σε είδος με τη μορφή της παραχώρησης οχήματος, σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, με βάση την παρακάτω προοδευτική κλίμακα ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) του οχήματος:

Κλιμάκιο Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (€)	Ποσοστό (%) επί της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων	Ετήσιο εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών ανά κλιμάκιο (€)	Σύνολο Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (€)	Συνολικό ετήσιο εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών (€)
0 -14.000	4	560	14.000	560
14.001 - 17.000	20	600	17.000	1.160
17.001 - 20.000	33	990	20.000	2.150
20.001 - 25.000	35	1.750	25.000	3.900
25.001 - 30.000	37	1.850	30.000	5.750
30.001 και άνω	20	-	-	-

Περαιτέρω η αξία της παραχώρησης του οχήματος μειώνεται βάσει παλαιότητας.

Δεν θεωρούνται φορολογητέα παροχή σε είδος :

- α) η παραχώρηση οχήματος αποκλειστικά για επαγγελματικούς σκοπούς εφόσον η Λιανική Τιμή Προ Φόρων του δεν υπερβαίνει τα € 17.000 (σημειώνεται ότι το προηγούμενο όριο ήταν € 12.000),
  - β) η παραχώρηση οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50g CO2/km με Λιανική Τιμή Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) έως € 40.000 προς έναν εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο.
  - γ) η αποζημίωση προς τον εργαζόμενο εκ μέρους του εργοδότη για την αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών απεριορίστων διαδρομών μέσων μαζικής μεταφοράς.
- ▶ Όσον αφορά τις παροχές σε είδος με τη μορφή δανείου, προσδιορίζεται ότι ανεξαρτήτως του εάν έχει συναφθεί έγγραφη συμφωνία ή όχι, πλέον ως παροχή σε είδος θεωρείται το ποσό της διαφοράς ανάμεσα στους τόκους που καταβάλει ο λήπτης (εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος) στη διάρκεια του ημερολογιακού μήνα που λαμβάνει την παροχή με βάση το επιτόκιο με το οποίο βαρύνεται το δάνειο και στους τόκους που θα κατέβαλε, αν το επιτόκιο υπολογισμού τόκων για το δάνειο αυτό ήταν το μέσο επιτόκιο αγοράς του ίδιου μήνα.
  - ▶ Προβλέπεται ότι η άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών εταιρειών δεν φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία εφόσον πωληθούν μετά τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου διακράτησης (24 ή 36 μήνες κατά περίπτωση), αλλά ως εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου κατά το χρόνο πώλησης των μετοχών.

Εισαγωγή νέου τρόπου φορολόγησης στην άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020

- ▶ Εισάγεται νέα ρύθμιση σχετικά με τη φορολόγηση των δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών. Ειδικότερα προβλέπεται ότι η άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης μετοχών που παρέχονται σε εργαζομένους, εταίρους και μετόχους, δεν φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία εφόσον οι αποκτώμενες μετοχές πωληθούν μετά τη συμπλήρωση 24 μηνών κατά περίπτωση από την ημερομηνία απόκτησης του δικαιώματος προαίρεσης - οπότε και η όποια υπεραξία φορολογείται μόνο κατά το χρόνο πώλησης των μετοχών, ως εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου με φορολογικό συντελεστή 15%.
- ▶ Για τις μικρές ή πολύ μικρές μη εισηγμένες επιχειρήσεις που δεν προέρχονται από συγχώνευση και εφόσον το δικαίωμα απόκτησης των μετοχών από τον εργαζόμενο, ή τον εταίρο, ή τον μέτοχο συντελείται εντός 5 ετών από τη σύσταση των εν λόγω επιχειρήσεων, προβλέπεται αυξημένο διάστημα διακράτησης των μετοχών (36 μήνες από την απόκτηση του δικαιώματος προαίρεσης), καθώς και χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής υπεραξίας μεταβίβασης κεφαλαίου (5%).

Χρειάζεται διευκρίνιση για το εάν ο σκοπός του νομοθέτη είναι η περίοδος διακράτησης (24 ή 36 μήνες) να ξεκινά από την ημερομηνία απόκτησης των δικαιωμάτων προαίρεσης ή από την ημερομηνία απόκτησης των μετοχών.

Χρόνος φορολόγησης ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών

- ▶ Εισάγεται διάταξη με την οποία οι ανείσπρακτες αποδοχές που εισπράττονται το έτος 2014 και μετά θα φορολογούνται πλέον με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το έτος που αφορούν.

Η παραπάνω ρύθμιση ισχύει από 12.12.2019.

Καταβολή ασφαλίσματος από ομαδικό συνταξιοδοτικό συμβόλαιο σε εργαζόμενο που αποχωρεί στα πλαίσια προγράμματος εθελουσίας εξόδου

- ▶ Προβλέπεται ότι η συμμετοχή του εργαζομένου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που συνεπάγεται και την καταβολή ασφαλίσματος ομαδικού ασφαλιστηρίου συνταξιοδοτικού συμβολαίου δεν συνιστά πρόωρη εξαγορά αυτού, κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα επί καταβολής ασφαλίσματος ομαδικού ασφαλιστηρίου συνταξιοδοτικού συμβολαίου σε περίπτωση απόλυσης.

Η παραπάνω ρύθμιση εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020 και μετά.

Δυνατότητα έκπτωσης φόρου εισοδήματος για δαπάνες που αφορούν λήψη υπηρεσιών για ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων

- ▶ Εισάγεται δυνατότητα μείωσης του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων, αν ο φορολογούμενος

διενεργήσει δαπάνες για λήψη υπηρεσιών σχετικών με την αισθητική, λειτουργική και ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων.

Η παραπάνω ρύθμιση ισχύει για δαπάνες που διενεργούνται από 01.01.2020 έως και 31.12.2022.

Μείωση συντελεστή φόρου εισοδήματος μερισμάτων για μερίσματα που αποκτώνται από 01.01.2020 και μετά

- ▶ Ο συντελεστής φορολόγησης μειώνεται από 10% σε 5%.

Απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και την εισφορά αλληλεγγύης επί των τόκων ομολόγων και ομολογιών από 01.01.2020 και εφεξής

- ▶ Τα φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής απαλλάσσονται τόσο από το φόρο εισοδήματος, όσο και από την εισφορά αλληλεγγύης για τόκους εισηγμένων εταιρικών ομολογιών.
- ▶ Για το εισόδημα από τόκους κρατικών ομολόγων και εντόκων γραμμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, που αποκτούν φυσικά πρόσωπα φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, δεν γίνεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

Νέα παράταση στην αναστολή του φόρου υπεραξίας μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας

- ▶ Η αναστολή της διάταξης του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που προβλέπει την επιβολή φόρου υπεραξίας μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας παρατείνεται εκ νέου μέχρι την 31.12.2022.

Κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για κάθε κατηγορία ΑμεΑ με αναπηρία άνω του 80% για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020

- ▶ Εισάγεται η απαλλαγή από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του εισοδήματος όλων των κατηγοριών ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% (και όχι μόνον των ατόμων με βαριά κινητική αναπηρία και των ολικώς τυφλών όπως ίσχυε ως τώρα)- διάταξη εναρμονιζόμενη με την ήδη ισχύουσα απαλλαγή των προσώπων αυτών από το φόρο εισοδήματος.

Τροποποίηση στη μείωση του φόρου εισοδήματος λόγω δωρεών για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020

- ▶ Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά 20% (από 10% που ίσχυε μέχρι τώρα), όταν ο φορολογούμενος προβαίνει σε δωρεά χρηματικού ποσού σε φορείς με έδρα την Ελλάδα ή άλλες χώρες της ΕΕ/ΕΟΧ, με την προϋπόθεση ότι το ποσό των δωρεών υπερβαίνει τα €100 στη διάρκεια του φορολογικού έτους.

Τροποποίηση σχετικά με την εξαίρεση των αυτοκινήτων πολυτέκνων από το φόρο πολυτελούς διαβίωσης

- ▶ Από το φορολογικό έτος 2019 και εξής θα εξαιρούνται από την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης και τα επιβατικά αυτοκίνητα πολυτέκνων με 4 τουλάχιστον εξαρτώμενα τέκνα.

Β. Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων

Μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων

- ▶ Ο συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων μειώνεται από 28% σε 24%, για το φορολογικό έτος 2019 και εφεξής.

Σημειώνεται ότι ο συντελεστής παραμένει 29% για τα πιστωτικά ιδρύματα.

- ▶ Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των αγροτικών συνεταιρισμών μειώνεται από 13% σε 10%, για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020 και μετά.
- ▶ Μειώνεται στο 95% η προκαταβολή φόρου εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2018.

Απαλλαγές από το φόρο

- ▶ Από 01.07.2020, το εισόδημα που αποκτά νομικό πρόσωπο από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων απαλλάσσεται από τον φόρο, εφόσον το νομικό πρόσωπο κατέχει τουλάχιστον ποσοστό συμμετοχής 10% για 24 μήνες στο νομικό πρόσωπο οι τίτλοι του οποίου μεταβιβάζονται και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ (Οδηγία Μητρικών-Θυγατρικών).
- ▶ Το εισόδημα αυτό δεν φορολογείται κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση, ενώ δεν εκπίπτουν δαπάνες που συνδέονται με τη συμμετοχή αυτή.
- ▶ Εξαιρετικά, οι αντίστοιχες ζημιές μπορούν να αναγνωριστούν προς έκπτωση μετά την 01.01.2020, εφόσον έχουν αποτιμηθεί μέχρι την 31.12.2019. Η έκπτωση των ζημιών αναγνωρίζεται μόνο εφόσον αυτές καταστούν οριστικές μέχρι 31.12.2022.
- ▶ Απαλλάσσονται από το φόρο οι τόκοι εισηγμένων εταιρικών ομολογιών που αποκτώνται από αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Η απαλλαγή ισχύει για πληρωμές τόκων που πραγματοποιούνται από 01.01.2020 και μετά.
- ▶ Αποσαφηνίζεται ότι η απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου από τόκους και δικαιώματα μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων σύμφωνα με τους όρους της Οδηγίας 2003/49/ΕΕ (Οδηγία Τόκων - Δικαιωμάτων) ισχύει και για τις πληρωμές μεταξύ ημεδαπών νομικών προσώπων.

Έκπτωση δαπανών / αποσβέσεις

- ▶ Για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020 και μετά, εκπίπτουν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση εμφανίζει λογιστικά κέρδη χρήσης κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους. Σε περίπτωση που η δράση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του

Δημοσίου, δεν απαιτείται η ύπαρξη λογιστικών κερδών χρήσης.

- ▶ Εκπίπτουν οι δωρεές σε χρήμα και σε είδος, που πραγματοποιούνται από 01.01.2020, προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους ΟΤΑ.
- ▶ Για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020 και μετά, εκπίπτουν προσαυξημένες κατά 30% οι ακόλουθες δαπάνες που αφορούν τους εργαζομένους και την προστασία του περιβάλλοντος:
  - ▶ δαπάνη αγοράς μηνιαίων ή ετήσιων καρτών ΜΜΜ,
  - ▶ δαπάνη μίσθωσης εταιρικών επιβατικών αυτοκινήτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50g/CO₂/km με μέγιστη ΛΤΠΦ €40.000,
  - ▶ δαπάνη αγοράς, εγκατάστασης και λειτουργίας δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50g/CO₂/km.
- ▶ Δεν εκπίπτουν δαπάνες ενοικίων, που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020, εφόσον η εξόφλησή τους δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.
- ▶ Για τους σκοπούς διενέργειας φορολογικών αποσβέσεων θα ακολουθείται η έννοια της χρηματοδοτικής μίσθωσης όπως ορίζεται είτε στα ΕΛΠ είτε στα ΔΠΧΑ κατά περίπτωση. Ο νέος τρόπος αποσβέσεων αφορά συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτονται από 01.01.2020 και μετά.
- ▶ Για αποσβέσεις που αφορούν σε φορολογικά έτη από 01.01.2020 και μετά, εισάγονται ευνοϊκότεροι συντελεστές απόσβεσης μέσω μεταφοράς μηδενικών ή χαμηλών ρύπων, ως εξής:

Κατηγορία Ενεργητικού Επιχείρησης	Συντελεστής Φορολογικής Απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Μέσα μεταφοράς ατόμων μηδενικών ρύπων	25
Μέσα μεταφοράς ατόμων χαμηλών ρύπων έως 50g/CO ₂ /km	20
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων μηδενικών ρύπων	20
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων χαμηλών ρύπων έως 50g/CO ₂ /km	15
Μέσα μεταφοράς ατόμων μηδενικών ρύπων	15
Μέσα μαζικής μεταφοράς ατόμων χαμηλών ρύπων έως 50g/CO ₂ /km	10

- ▶ Επίσης, η δαπάνη απόσβεσης εταιρικών επιβατικών αυτοκινήτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50g/CO₂/km με μέγιστη ΛΤΠΦ €40.000 εκπίπτει προσαυξημένα κατά 30%.

Διαγραφή απαιτήσεων

- ▶ Διαγράφονται οι απαιτήσεις, το συνολικό ύψος των οποίων δεν υπερβαίνει τα €300 ευρώ ανά αντισυμβαλλόμενο (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), χωρίς να έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξής τους, υπό προϋποθέσεις. Οι απαιτήσεις που διαγράφονται δεν μπορούν να υπερβαίνουν, ανά φορολογικό έτος, το 5% του συνόλου των απαιτήσεων της επιχείρησης.
- ▶ Επιπλέον, απαιτήσεις που διαγράφονται στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού δύνανται να διαγράφονται και για φορολογικούς σκοπούς, χωρίς προηγουμένως να έχουν αναληφθεί όλες οι κατά το νόμο ενέργειες για την είσπραξή τους.
- ▶ Τα ανωτέρω ισχύουν για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020 και μετά, και ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο δημιουργήθηκε η εκάστοτε απαίτηση.
- ▶ Αντιστοίχως, η ωφέλεια επιχείρησης που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού, η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους συνεργασίας, αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν αποτελεί δωρεά.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, η ανωτέρω ρύθμιση αποτελεί διευκρίνιση της φορολογικής αντιμετώπισης της ωφέλειας. Ζήτημα γεννάται ως προς το χρόνο έναρξης ισχύος της αντίστοιχης διάταξης για την έκπτωση της διαγραφής της απαίτησης από την πιστώτρια επιχείρηση.

- ▶ Παραμένει σε ισχύ η απαλλαγή επιχείρησης από το φόρο εισοδήματος της ωφέλειας που προκύπτει από τη διαγραφή του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα και παρατείνεται η εφαρμογή της απαλλαγής αυτής - μεταξύ άλλων - και σε συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται μέχρι 31.12.2020 για χρέη που ήταν ληξιπρόθεσμα κατά την 31.12.2018.

Κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

- ▶ Για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2019 και μετά, κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς θεωρούνται τα κράτη που εφαρμόζουν συντελεστή φορολογίας εισοδήματος ίσο ή μικρότερο του 60% του ελληνικού συντελεστή φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων.

Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών

- ▶ Τροποποιούνται τα άρθρα 71B και 71Γ του ΚΦΕ αναφορικά με την ευνοϊκή φορολόγηση για την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών διάφορων αναπτυξιακών νόμων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιρειών.

Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται για αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται από 01.01.2020 και μετά.

Ειδικότερα:

- ▶ Η ευνοϊκή φορολόγηση κατά την κεφαλαιοποίηση τίθεται χωρίς χρονικό περιορισμό (ενώ, υπό το προγενέστερο καθεστώς, η ευνοϊκή φορολόγηση ίσχυε για κεφαλαιοποιήσεις μέχρι 31.12.2020).
- ▶ Τα αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται φορολογούνται με συντελεστή 5% χωρίς καμία άλλη φορολογική επιβάρυνση για την εταιρεία ή το μέτοχο / εταίρο.

Ζήτημα γεννάται ως προς την επιβολή εισφοράς αλληλεγγύης στο επίπεδο του μετόχου / εταίρου.

- ▶ Ειδικά για τις μη εισηγμένες εταιρείες, καταργείται η προϋπόθεση ισόποσης αύξησης του κεφαλαίου σε μετρητά κατά τη κεφαλαιοποίηση των αφορολόγητων αποθεματικών.
- ▶ Μειώνεται σε 5 χρόνια ο χρονικός περιορισμός της διατήρησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας (αντί για 10 χρόνια, όπως ίσχυε).
- ▶ Αποθεματικά του Ν. 2238/1994 που έχουν σχηματισθεί από κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα κέρδη, χωρίς εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν με συντελεστή 5% και εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για την εταιρεία και το μέτοχο.

Ζήτημα γεννάται, από τη διατύπωση του νόμου, ως προς τη φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών από υπεραξία μετοχών που προέρχεται από απόσχιση κλάδου ή από συγχώνευση εταιρειών ή από διανομή μετοχών με βάση τους Ν. 148/1967, Ν. 542/1977, Ν. 1249/1982, Ν. 1839/1989 και Ν. 2065/1992.

Γ. ΦΠΑ

Αναστολή ΦΠΑ στην παράδοση ακινήτων

- ▶ Αναστέλλεται υποχρεωτικά μέχρι 31.12.2022 η εφαρμογή του ΦΠΑ στις παραδόσεις νεόδμητων ακινήτων με άδεια κατασκευής από 01.01.2006 και μετά. Για την παράδοση ακινήτου θα οφείλεται φόρος μεταβίβασης, ενώ ο κατασκευαστής υποχρεούται σε διακανονισμό του αντίστοιχου ΦΠΑ εισροών.

Ζήτημα γεννάται ως προς τη συμβατότητα της υποχρεωτικής αναστολής της εφαρμογής ΦΠΑ κατά την παράδοση νεόδμητων ακινήτων με την Ευρωπαϊκή Οδηγία ΦΠΑ.

Μετάταξη αγαθών σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ

- ▶ Υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (13%) τα παρασκευάσματα για τη διατροφή των βρεφών και παιδιών (συσκευασμένα για τη λιανική πώληση), τα κράνη δικυκλιστών, καθώς και είδη για τη βρεφική ασφάλεια και προστασία (π.χ. πάνες για βρέφη και παιδικά καθίσματα αυτοκινήτου).
- ▶ Υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (6%) τα φάρμακα και εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου.

Δ. Φορολογία Ακινήτων

Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων

- ▶ Από 01.01.2020, η δήλωση μεταβίβασης ακινήτων συμπληρώνεται από τον συμβολαιογράφο που καταρτίζει την συμβολαιογραφική πράξη.
- ▶ Ο συμβολαιογράφος υποχρεούται επίσης στην υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9).

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις κρίνονται σκόπιμες ενόψει της επικείμενης υλοποίησης της ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης μεταβίβασης ακινήτων.

Ειδικός Φόρος Ακινήτων (Ν. 3091/2002)

- ▶ Διευρύνονται οι απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Ακινήτων σε θεσμικούς και άλλους διεθνείς επενδυτές που δραστηριοποιούνται στην αγορά των ακινήτων.
- ▶ Ενδεικτικά, οι απαλλαγές καταλαμβάνουν: αμοιβαία κεφάλαια επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία Ν. 2778/1999, αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (ΑΚΕΣ) Ν. 2992/2002, ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ELTIFS), διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (Δ.Ο.Ε.Ε.) και οργανισμούς εναλλακτικών επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.), οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων (ΟΣΕΚΑ), εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων (ΕUVΕCA), ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ΕUSEF).

Παρά τη διεύρυνση των απαλλαγών, δεν φαίνεται να τροποποιείται δραστικά το πλαίσιο του Ειδικού Φόρου Ακινήτων προς το σκοπό προσέλκυσης επενδύσεων.

Ε. Αλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της εισφοράς Ν. 128/75

- ▶ Καταργείται, από 01.01.2020, η επιβολή της εισφοράς του άρθρου 1 του Ν. 128/1975 στις πάσης φύσης χορηγήσεις πιστώσεων από χρηματοδοτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Αποτέλεσμα της ως άνω κατάργησης φαίνεται να είναι η επιβολή της εισφοράς του Ν. 128/75 μόνο σε χορηγήσεις πιστώσεων από τραπεζικά ιδρύματα.

ΣΤ. Φορολόγηση Εταιρειών Επενδύσεων

- ▶ Καταργείται η ελάχιστη φορολόγηση (0,375% του μέσου όρου των επενδύσεων πλέον των διαθεσίμων) των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των αμοιβαίων κεφαλαίων ακινήτων του Ν. 2778/1999 και των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου του Ν. 3371/2005.
- ▶ Καταργείται η ελάχιστη φορολόγηση των ΟΣΕΚΑ του Ν. 4099/2012.

Ζ. Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας

Ηλεκτρονικά βιβλία και ηλεκτρονικά τιμολόγια (E-books, E-invoicing)

- ▶ Προς υλοποίηση της τήρησης ηλεκτρονικών βιβλίων (MyDATA), εισάγεται ρύθμιση που υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ τα δεδομένα των λογιστικών αρχείων-στοιχείων, των τηρούμενων λογιστικών αρχείων-βιβλίων, των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών κλπ. Προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ για την εφαρμογή της υποχρέωσης αυτής.
- ▶ Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα οριστεί η μορφή του προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικού τιμολογίου, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων που εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις (Ν. 4601/2019 - Β2G).

Παροχή πληροφοριών στη Φορολογική Διοίκηση από διαχειριστές ψηφιακής πλατφόρμας οικονομίας διαμερισμού

- ▶ Οι διαχειριστές ψηφιακής πλατφόρμας η οποία δραστηριοποιείται στην οικονομία του διαμοιρασμού υποχρεούνται να παρέχουν στην Φορολογική Διοίκηση, κατόπιν αιτήματός της, οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν την εκάστοτε πλατφόρμα ως πωλητές, για τα οποία προκύπτουν φορολογικές υποχρεώσεις στην Ελλάδα. Η ως άνω υποχρέωση δεσμεύει και αλλοδαπούς διαχειριστές ψηφιακής πλατφόρμας, ανεξάρτητα από το εάν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.
- ▶ Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως προς τα πρόσωπα που κατέχουν και/ή διαχειρίζονται τις ψηφιακές πλατφόρμες.
- ▶ Προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για την εφαρμογή της ανωτέρω ρύθμισης.
- ▶ Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτή επισύρει κυρώσεις στα υπόχρεα πρόσωπα.

Αλλαγές στο χρόνο παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου

- ▶ Παρατείνεται ο χρόνος παραγραφής των υποθέσεων για τις οποίες δεν έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής αιτήματος Διαδικασίας Αμοιβαίου Διακανονισμού (ΔΑΔ) του άρθρου 63Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013) καθώς και για υποθέσεις των οποίων τα σχετικά αιτήματα ΔΑΔ εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας αρχής, για όσο διάστημα διαρκεί η προθεσμία υποβολής αιτήματος ΔΑΔ.
- ▶ Επιπλέον, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης ΔΑΔ, παρατείνεται για ένα έτος μετά την έκδοση της απόφασης η παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να προβεί σε έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου με βάση και προς συμμόρφωση με την απόφαση αυτή.

► Για τα φορολογικά έτη, περιόδους και υποθέσεις από 01.01.2018 και μετά, παρατείνεται ο χρόνος παραγραφής για ένα έτος σε περιπτώσεις που, εντός του πέμπτου έτους της προθεσμίας παραγραφής περιέρχονται σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης νέα στοιχεία ή πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή.

- Καταργείται η 20ετής παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου σε περιπτώσεις φοροδιαφυγής. Αντ' αυτού, προβλέπεται πλέον 10ετής χρόνος παραγραφής στις περιπτώσεις:
  - μη υποβολής δήλωσης,
  - νέων στοιχείων ή πληροφοριών που τίθενται σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης, τα οποία δεν θα μπορούσαν να είναι σε γνώση της εντός του συνήθους χρόνου παραγραφής.

Για τα φορολογικά έτη 2012 - 2017, προβλέπεται 10ετής χρόνος παραγραφής σε περιπτώσεις φοροδιαφυγής.

Αλλαγές στα μέτρα διασφάλισης των οφειλών στο Δημόσιο

- Κατά την εφαρμογή των μέτρων διασφάλισης των οφειλών στο Δημόσιο, ορίζεται ανώτατο όριο δέσμευσης του 50% των καταθέσεων, λογαριασμών, παρακαταθηκών και περιεχομένου θυρίδων του φορολογούμενου μέχρι το διπλάσιο του ποσού για το οποίο διαπιστώνεται ο σκοπός μη πληρωμής ή είσπραξη επιστροφής.
- Τα μέτρα διασφάλισης των οφειλών στο Δημόσιο επιβάλλονται σωρευτικά και στα πρόσωπα τα οποία ευθύνονται αλληλέγγυα με την επιχείρηση.
- Επιπλέον, σε περίπτωση δέσμευσης των καταθέσεων, λογαριασμών, περιεχομένου θυρίδων των παραβατών δυνάμει των διατάξεων του Εθνικού Τελωνιακού Κώδικα, ορίζεται ανώτατο όριο δέσμευσης μέχρι το εξαπλάσιο του ποσού των δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων η διαφυγή ή μη απόδοση του οποίου διαπιστώνεται.

Αλλαγές στην αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων επιχειρήσεις

- Επέρχονται ριζικές αλλαγές στις διατάξεις περί αλληλέγγυας ευθύνης διοικούντων επιχειρήσεις για την καταβολή φόρων:
  - Ορίζονται ρητά τα πρόσωπα που ευθύνονται.
  - Απαριθμούνται ρητά οι φόροι για τους οποίους στοιχειοθετείται αλληλέγγυα ευθύνη: φόρος εισοδήματος, παρακρατούμενοι φόροι, επιρριπτόμενοι φόροι, ΦΠΑ, ΕΝΦΙΑ.

Παρατηρείται ότι δεν στοιχειοθετείται αλληλέγγυα ευθύνη για τη μη καταβολή τελών χαρτοσήμου, Ειδικού Φόρου Ακινήτων, Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων, αυτοτελών προστίμων κτλ.

- Για τη στοιχειοθέτηση αλληλέγγυας ευθύνης, απαιτείται υπαιτιότητα των διοικούντων προσώπων για τη μη καταβολή των φόρων.

Με τις νέες διατάξεις, αφενός μεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ευθύνη διοικούντων τόσο κατά τη διάρκεια λειτουργίας όσο και κατά τη λύση της επιχείρησης, αφετέρου δε απαιτείται υπαιτιότητα (και όχι εκ της ιδιότητας ευθύνης) στο πρόσωπο των διοικούντων.

- Τροποποιούνται οι διατάξεις περί αλληλέγγυας ευθύνης διοικούντων επιχειρήσεις για την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών. Για τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης, απαιτείται υπαιτιότητα των διοικούντων για τη μη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών.

Φαίνεται ότι δεν υπάρχει πλήρης εναρμόνιση των διατάξεων περί αλληλέγγυας ευθύνης για τη μη καταβολή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών (ούτε ως προς τα ευθυνόμενα πρόσωπα, ούτε ως προς το χρόνο στοιχειοθέτησης της ευθύνης).

Πληροφορίες για την EY

Η EY κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως στον χώρο των ελεγκτικών, φορολογικών, χρηματοοικονομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Η βαθιά γνώση και η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουμε συμβάλλουν στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης στις κεφαλαιαγορές και τις οικονομίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Δημιουργούμε ηγετικά στελέχη που συνεργάζονται για να τηρήσουν τις υποσχέσεις μας προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλουμε σημαντικά στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου για τους ανθρώπους μας, για τους πελάτες μας και για τις κοινωνίες μας. Το λογότυπο EY αναφέρεται στον παγκόσμιο οργανισμό και μπορεί να αναφέρεται σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη της Ernst & Young Global Limited, καθεμία από τις οποίες αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Η Ernst & Young Global Limited, μια βρετανική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως, δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Για περισσότερες πληροφορίες για τον οργανισμό μας, παρακαλούμε επισκεφθείτε το ey.com

Γενικές πληροφορίες για τις φορολογικές υπηρεσίες της EY παγκοσμίως

Η επιχείρησή σας θα πετύχει μόνο εάν στηριχτείτε σε ισχυρά θεμέλια και την αναπτύξετε με βιώσιμο τρόπο. Στην EY πιστεύουμε ότι η διαχείριση των φορολογικών σας υποθέσεων με υπευθυνότητα και προνοητικότητα μπορεί να κάνει τη διαφορά. Έτσι, οι 38.000 πλήρως καταρτισμένοι φορολογικοί σύμβουλοι σε περισσότερες από 140 χώρες παρέχουν εξειδικευμένη επαγγελματική εμπειρία, συνέπεια και απόλυτη δέσμευση στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας - όπου και αν βρίσκεστε και όποιες φορολογικές υπηρεσίες και αν χρειάζεστε.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με τους:

Στέφανο Μήτσιο

Επικεφαλής Φορολογικού Τμήματος, EY Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 2886 363
email: stefanos.mitsios@gr.ey.com

Μάνο Τούντα

Manager, EY Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 2886 387
email: manos.n.tountas@gr.ey.com

Κωνσταντίνα Νικολάου

Manager, EY Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 2886 800
email: constantina.nicolaou@gr.ey.com

© 2019 EY
All Rights Reserved.

www.ey.com

Η παρούσα έκδοση περιέχει πληροφορίες σε περιληπτική μορφή και κατά συνέπεια προορίζεται μόνο για γενική πληροφόρηση και καθοδήγηση. Δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως υποκατάστατο μιας λεπτομερούς έρευνας ή της άσκησης επαγγελματικής κρίσης. Ούτε η EYGM Limited, αλλά ούτε κάποιο άλλο μέλος του παγκόσμιου οργανισμού της EY αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιαδήποτε τυχόν ζημία σε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί ή απέχει από κάποια ενέργεια, ως αποτέλεσμα χρήσης οποιαδήποτε υλικού αυτής της έκδοσης. Για οποιοδήποτε συγκεκριμένο θέμα, θα πρέπει να απευθύνεστε στον κατάλληλο σύμβουλο.